

vilde det appellere til deres Ansvarsfølelse.

Med Hensyn til dette, at det er private Institutioner, er det efter min Formening kun til en vis Grad rigtigt; det synes mig ikke, at det kan siges om en Institution som Sparekasserne, ikke blot fordi der i disse indestaa 723 Mill. Kr. — thi de kunde godt være en privat Institution, fordi der indestaa saa store Beløb —, men det synes mig heller ikke, at man kan hævde, at det er en privat Institution, fordi Selvstyret er trængt saa stærkt igennem, at disse 723 Mill. Kr. derved ere ganske betryggede; thi det er jo ikke saaledes, at det er Ejerne af disse Hundreder af Millioner, der selv styre Sparekasserne, sædvanlig er det en mindre Kreds af Garanter, der enten ved kontant Indbetaling eller ved Sikkerhedsstillelse har tilvejebragt en vis Sikkerhed for Sparernes Indskud; det er disse Garanter, der styre Kasserne. Og jeg finder det ganske rimeligt, at der, saa vidt det ad Lovgivningens Vej er muligt, ogsaa skabes nogen Betyggelse for Sparerne. Der er ogsaa en anden Grund til, at jeg mener det ønskeligt, at der bliver indført mere Kontrol paa det Omraade. Jeg tror ikke, at Samfundet vilde være tjent med at faa den i Fortiden i mange Tilfælde maaske alt for blinde Tillid ombyttet med Mistillid, men jeg tror, at det vil være heldigt, at den i adskillige Tilfælde bliver ombyttet med Kontrol; det er saavel i Sparekassernes som i Befolkningens Interesse.

Naar jeg siger, at det er i Sparekassernes Interesse, tænker jeg blandt andet paa den Konkurrence, de ere udsatte for fra Bankernes Side. Naar man ser Forholdet mellem Indskuddene i Bankerne og i Sparekasserne og lægger Mærke til den Stigning, der er begge Steder, vil jeg ikke sige, at Nutidens Sparere i særlig Grad gaa til Sparekasserne, jeg tror, at de i nok saa stor Udstrækning gaa til Bankerne med deres Indskud, saa alene af den Grund mener jeg, at mere Kontrol med Sparekassevirksomheden er ønskelig. Jeg mener ogsaa at kunne paakræve en saadan Kontrol i Samfundets Interesse; jeg mener det nemlig ikke blot, fordi jeg er Sparekasseformand, men i al Almindelighed mener jeg at have Ret til at hævde, at det virkelig har Samfundsinteresse, at Sparekasserne betrygges, og at Tilliden til dem styrkes. Lovgivningen søger jo sædvanlig at komme de mindre bemidlede til Hjælp og støtte de svage, hjælpe dem, der have for faa Penge. Det gøre vi gennem

forskellige Bevillinger om Statsstøtte, saaledes at de gennem billige Penge kunne opnaa et og andet. Og nu er det jo saaledes, at den Del af Befolkningen, der har for faa Penge, og en Del, der har for mange Penge, søge at faa en Udligning tilvejebragt ved Sparekasserne og Bankerne. Jeg mener ikke, at Folk har for mange Penge i den Forstand, at det just er til Skade for dem, men for mange Penge i den Forstand, at de i den daglige Drift kunne undvære Beløb til Indskud, og saa er Forholdet det, at de, der have Penge tilovers, fortrinsvis gaa til Sparekasserne med deres Indskud, og det gør, at de, der have for faa Penge, ville faa dem et Par Procent billigere, end hvis Bankerne besørgede Udvekslingen. Det er en ret selvfølgelig Sag, jeg behøver slet ikke at fastslaa det med Beviser, jeg kan blot nævne den betydeligt dyrere Administration, Bankerne ere undergivne, og jeg kan ogsaa henvise til det Udbytte, Bankerne fordele til deres Aktionærer. Naar Bankerne i Aaret 1906—07 fordelte 15 Millioner i Udbytte til deres Aktionærer og i 1908—09 fordelte 14 Millioner og godt 300,000 Kr., ere dette Tings Medlemmer vist ikke i Tvivl om, hvem det er, der leverer disse Millioner, og hvor de komme fra. De komme selvfølgelig fra Forskellen mellem Ind- og Udlaansrenterne. Derfor mener jeg, at Sparekasserne i sig selv have Ret til at paakræve Lovgivningsmagtens Støtte i den Konkurrence, de ere udsatte for, og jeg mener, at Samfundet er interesseret i at yde en saadan Støtte.

Jeg er ganske enig med det ærede Medlem fra Bogense (Aadal) i, at Lovgivningens Kontrol paa dette Omraade ikke behøver at være generende, den behøver ikke at gaa saa vidt, at den angriber Sparekassernes Dispositionsret, man kan godt skabe Betyggelse paa dette Omraade uden netop at berøre dette Forhold. Naar jeg ser paa Stigningen i vore Sparekasseindskud, kommer jeg til at tænke paa det, man saa jævnlig hører om Nutidens Ungdom, navnlig om, at Nutidens Ungdom lever for meget og bruger for meget saavel til Lommepege som til Cykler. Jeg synes dog, at man skylder Retfærdigheden at oplyse, at der blandt Tidens Ungdom efter min Erfaring er en voksende Tilbøjelighed til Spar-sommelighed, thi naar alene Horsensegnens Tyendesparekasse har over 100,000 Kr. indestaaende, og naar Landets Tyendesparekasser i det hele taget vise betydeligt voksende Indskud Aar for Aar, forekommer det mig, at man med stor Tilfredshed kan